

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/433/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313204606
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4313204606.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Jarmily Pogranovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: I. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., P. XX, občan SR, zastúpená (advokátska kancelária): KOTRUSZ - BENČÍK, s.r.o. so sídlom Nitra, Štefánikova 57, IČO: 47 237 252, proti odporcovi: SLOVENSKÉ ENERGETICKÉ STROJÁRNE a.s., so sídlom Tlmače, Továrenská 210, IČO:31 411 690, zastúpený (advokátska kancelária): Patakyová, Bartová, Kováčsová, s.r.o. so sídlom Nové Zámky, J. M. Hurbana 2, IČO: 36 855 197, o určenie, že pracovný pomer trvá, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 14C/72/2013-495 zo dňa 25. októbra 2013, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 11.2.1998 vedeným pôvodne na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 14C/64/98 sa navrhovateľka domáhala vydania rozhodnutia, na základe ktorého by súd určil, že jej pracovný pomer s odporcom trvá aj naďalej (a súčasne požadovala zaplatenie náhrady mzdy), ktorý svoj návrh odôvodnila skutkovo tým, že dňa 15.9.1987 s odporcom ako zamestnávateľom uzatvorila pracovnú zmluvu s pracovným zaradením ekonóm, dňa 13.2.1990 jej bola doručená výpoveď zamestnávateľa z pracovného pomeru, ktorá však bola následne zrušená - odvolaná, (dňa 15.6.1990) a nikdy sa nedokázalo, že by jej pracovný pomer s odporcom netrval aj naďalej, napriek súdnemu konaniu vedenému na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 7C/37/90, teda nedošlo k právoplatnému rozviazaniu jej pracovného pomeru.

Uznesením zo dňa 3. marca 2003 č. k. 14C/64/98-244 (právoplatné dňom 10.3.2003) Okresný súd v Leviciach rozhodol tak, že právnu vec o určenie, že pracovný pomer (navrhovateľky) trvá (naďalej) sa vylučuje na samostatné konanie, že konanie o náhradu mzdy za obdobie od 14.8.1989 sa zastavuje a že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

V dôsledku uvedeného rozhodnutia v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 14C/64/98 sa konanie o návrhu navrhovateľky na určenie trvania jej pracovného pomeru u odporcu stalo predmetom samostatného súdneho konania vedeného Okresným súdom Levice naďalej pod sp. zn. 14C/72/2013.

Napadnutým (v poradí druhým) rozsudkom Okresný súd Levice ako súd prvého stupňa vo veci rozhodol tak, že návrh navrhovateľky sa zamietá (návrh zamietol), pričom súčasne o trovách účastníkov voči sebe navzájom rozhodol tak, že odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil s poukazom na obsah spisu (z neho hlavne na doterajšie rozhodnutia v tomto konaní a na súdne spory medzi účastníkmi konania vedenými na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 7C/37/90

a 14C/64/98) a citované ustanovenie § 80 písm. c/ OSP (Občianskeho súdneho poriadku - zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov) tým, že dokazovaním zistil tento skutkový stav:

Odporca dal navrhovateľke dňa 13.02.1990 výpoveď z pracovného pomeru zo dňa 01.02.1990 podľa § 46 ods. 1 písm. f/ Zákonníka práce z dôvodu závažného porušovania pracovnej disciplíny. Predmetom konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 7C 37/90 bolo o určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru. V tom konaní predložil odporca súdu písomný doklad zo dňa 16.05.1990 o tom, že výpoveď z pracovného pomeru z 01.02.1990 danú podľa § 46 ods. 1 písm. f/ Zákonníka práce odvoláva. Navrhovateľka nesúhlasila s odvolaním tejto výpovede. Súd následne vykonal dokazovanie a po vykonanom dokazovaní rozsudkom zo dňa 16.04.1991 č. k. 7C 37/90 - 78 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava pobočka Nitra zo dňa 28.09.1992 č. k. 14Co 348/91 - 183 bol návrh navrhovateľky o určenie neplatnosti rozviazania prac. pomeru a iné zamietnutý. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 26.02.1993.

Poukázal na to, že navrhovateľka sa v tomto konaní domáhala určenia, že jej pracovný pomer trvá až doposiaľ, keď naliehavosť požadovaného určenia trvania jej pracovného pomeru odôvodnila tým, že jej právne postavenie je doposiaľ neisté v otázke jej pracovnoprávneho statusu, pretože odporca voči nej v rozhodnom období neuskutočnil žiadny formálny úkon, ktorým by založený pracovný pomer skončil. Neisté právne postavenie spôsobilo to, že jej neboli vyplácané dávky v hmotnej núdzi, nemá pre dôchodkové účely započítané všetky odpracované roky a v súčasnosti sa popri dôchodku nemôže zamestnať, keďže nemá riadne skončený pracovný pomer. Skúmajúc danosť naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení súd prvého stupňa dospel k právnemu záveru, že navrhovateľka na požadovanom určení nemá naliehavý právny záujem. Postavenie navrhovateľky nie je právne neisté a nie sú sporné ani otázky existencie či neexistencie trvania jej pracovného pomeru s odporcom. Otázka existencie resp. skončenia pracovného pomeru bola nad všetku pochybnosť vyriešená právoplatným súdnym rozhodnutím v konaní vedenom pod sp. zn. 7C/37/90, v ktorom bol návrh navrhovateľky o určenie neplatnosti skončenia jej pracovného pomeru výpoveďou z 1.2.1990 zamietnutý, keď v tomto konaní bolo preukázané, že navrhovateľke nebola daná neplatná výpoveď a vzhľadom na výsledok právoplatného súdneho rozhodnutia je zrejmé, že jej bola daná platná výpoveď z pracovného pomeru a jej pracovný pomer jej skončil uplynutím výpovednej doby 30.4.1990, keď rozsudok o tom nadobudol právoplatnosť 26.2.1993. V konaní pod sp. zn. 7C/37/90 bolo teda preukázané právoplatným rozhodnutím súdu, že táto výpoveď nie je neplatná a navrhovateľka s poukazom na to neosvedčila svoj naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Dokumentom, ktorý preukazuje tento právny stav, je písomná výpoveď, ktorá bola navrhovateľke doručená 13.2.1990 a tak od doručenia jej písomnej výpovede a v konečnom dôsledku právoplatným skončením právnej veci pod sp. zn. 7C/37/90 bolo jej právne postavenie celkom zrejmé. Neistotu navrhovateľky možno pripustiť do doby právoplatného skončenia súdneho konania o určenie neplatnosti výpovede, potom však návrh navrhovateľky na určenie trvania jej pracovného pomeru nie je prípustným prostriedkom ochrany práva, a preto ho súd prvého stupňa zamietol bez toho, aby sa zaoberal meritom veci. Neistotu si zrejme vyvolávala sama navrhovateľka, keď nepredložila príslušným úradom listinu o skončení jej pracovného pomeru výpoveďou, najneskôr po právoplatnom skončení právnej veci. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 142 ods. 1 OSP (Občianskeho súdneho poriadku - zákon 99/1963 Zb.), keď v konaní plne úspešnému odporcovi náhrada trov konania priznaná nebola z dôvodu, že trovy konania nežiadal.

Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním napadla len navrhovateľka domáhajúca sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Poukázala na to, že písomným podaním zo dňa 5.4.2013 výslovne podrobne zdôvodnila existenciu svojho naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe, že v zmysle ustálenej judikatúry sa ochrany svojich práv nemôže domôcť inou osobitnou žalobou, keď vzhľadom na uvedené skutkové okolnosti je zrejmé, že odporca voči nej v rozhodujúcom období neuskutočnil žiadny formálny úkon, ktorým by žalovaný pracovný pomer skončil a teda neexistuje právny úkon, vo vzťahu ku ktorému by sa mohla domáhať určenia neplatnosti. Jej zdôvodnením sa súd v napadnutom rozsudku nijako podrobnejšie nezaoberal, ktorý postup súdu zakladá nepreskúmateľnosť rozsudku a v zmysle judikatúry takýto postup súdu predstavuje vadu konania v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/ OSP v podobe odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom. Poukázala pri odôvodnení naliehavého právneho záujmu na neistý právny stav, v dôsledku ktorého nie je schopná preukázať dobu trvania jej pracovného pomeru, pre účely výpočtu dôchodkovej dávky a trvania sociálneho a zdravotného poistenia, ktorý stav jej právnej neistoty je zrejмый zo samotného súdneho spisu a reakcií orgánov štátnej správy a to napriek tomu, že v danom čase už bol právoplatný rozsudok v

konaní 7C/37/90, ktorý mal na túto otázku jednoznačne odpovedať. Samotný rozsudok č. k. 7C/37/90-71 neobsahuje vo výrokovvej časti informáciu o tom, či pracovný pomer trvá alebo skončil a všetky ňou uvedené skutočnosti sú dôkazom toho, že v otázke trvania jej pracovného pomeru existuje právna neistota, ktorú je potrebné odstrániť práve meritórnym rozhodnutím v tomto súdnom konaní. K vytváraniu právnej neistoty prispieva svojím procesným postupom aj súd, keď mení spisovú značku súdneho konania a vytvára nesprávny zmätočný dojem, že sa totožného nároku domáha vo veľkom množstve samostatných konaní, čo následne komplikuje aj (jej) komunikáciu so štátnymi orgánmi. Aj právoplatný rozsudok v predchádzajúcom súdnom konaní vydaný Krajským súdom Bratislava - pobočka Nitra zo dňa 28.9.1992 obsahuje vnútorne rozporuplné údaje v záhlaví i odôvodnení, keď rovnako z tohto rozsudku nie je zrejmé, kedy podľa názoru súdu malo dôjsť k zániku jej pracovného pomeru, či ku dňu 30.3.1990 alebo až nadobudnutím jeho právoplatnosti.

Odporca vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal potvrdenie napadnutého rozhodnutia a nárok na náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil vzhľadom na sociálne a ekonomické pomery navrhovateľky. Poukázal na to, že navrhovateľka využila osobitný právny inštitút na ochranu svojho práva v súvislosti s neplatným skončením pracovného pomeru podaním žaloby o určenie jej neplatnosti a že jej pracovný pomer pri neúspechu v konaní zanikol dňa 30.4.1990, keď počas konania nepreukázala vznik nového pracovného pomeru a nepreukázala preto neistotu svojho právneho postavenia. Poukázala ďalej na to, že navrhovateľka v konaní o neplatnosť výpovede nesúhlasila s odvolaním výpovede z jeho strany, v dôsledku čoho súd vo veci konal a rozhodol a teda sa meritórne zaoberal aj posúdením platnosti a účinnosti odvolania výpovede a platnosti výpovede samotnej. Zamietnutím podaného návrhu navrhovateľky o určenie neplatnosti výpovede treba považovať výpoveď za platnú s dôsledkom skončenia pracovného pomeru navrhovateľky uplynutím zákonnej výpovednej doby dňom 30.4.1990. Rozhodnutie súdu je právne záväzné pre účastníkov konania, ako aj pre súd samotný, keď v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu SR z 11. decembra 2008 pod sp. zn. 3Cdo/147/2008 vyplýva to, že: „ak nedošlo k určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru podľa § 77 Zákonníka práce, treba vychádzať z toho, že pracovný pomer bol skončený platne. Na podaní žaloby o určenie trvania tohto pracovného pomeru nemôže mať žalobca v takom prípade naliehavý právny záujem“. Jeho správanie počas konania o neplatnosť výpovede nie je možné kvalifikovať a interpretovať ako deklaráciu existencie vypovedaného pracovného pomeru, ani ako konštitúciu nového pracovného pomeru, pričom v prípade ak aj navrhovateľke plnil nad rozsah stanovený zákonom, ide len o plnenie bez právneho dôvodu v dôsledku jeho omylu. Právnu neistotu si navrhovateľka spôsobuje sama, napriek jeho jasnému postoj, keď jej nič nebránilo v tom, aby úradom sama predložila právoplatné rozhodnutie súdu vo veci určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou a uviedla tak prípadný rozpor v evidencii úradov do súladu so skutkovým stavom. Dôchodok navrhovateľka poberá v rozsahu zodpovedajúcom jej skutočne odpracovaným rokom, t. j. jej právne postavenie vo vzťahu k Sociálnej poisťovni nie je neisté.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 214 ods. 2 a § 156 OSP) a viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľky a prihliadajúc na prípadné (ale nezistené) vady konania pred súdom prvého stupňa majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1 a 3 OSP) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa ustanovenia § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdiť, keď súd prvého stupňa daný skutkový stav správne skutkovo i právne posúdil, a preto vo veci správne rozhodol.

Nakoľko sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v napadnutom rozhodnutí, na tieto aj ako na svoje pre ich správnosť len poukazuje a opakovať ich preto nebude (§ 219 ods. 2 OSP).

Odvolací súd len dodáva, že rozhodnutie súdu prvého stupňa plne zodpovedá doterajšej judikatúre Najvyššieho súdu a to i súdnemu rozhodnutiu označenému odporcom vo vyjadrení k podanému odvolaniu, ktoré bolo zverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SR pod č. R 56/2009. Navrhovateľka nesporne po doručení jej výpovede z pracovného pomeru 13.2.1990 a ani po skončení súdneho konania o neplatnosť tejto výpovede do práce u odporcu nechodila a odporca vo vzťahu k nej neučinil žiadny právny úkon, ktorý navrhovateľka ani netvrdila, ktorý by prípadne vzbudil pochybnosť o tom, či medzi účastníkmi konania nedošlo k založeniu nového pracovného pomeru po tom, čo výpoveď odporcu voči navrhovateľke zo dňa 1.2.1990 nebola určená neplatnou, teda bola platnou a spôsobila skončenie pracovného pomeru navrhovateľky uplynutím výpovednej lehoty dňa 30.4.1990.

Vzťahy účastníkov z pracovného pomeru založeného pracovnou zmluvou navrhovateľky zo dňa 15.9.1987 tak boli právoplatne vyriešené a rozhodnuté v konaní vedenom pod sp. zn. 7C/37/90, a to bez ohľadu na to, že predmetné súdne rozhodnutia vydané v tomto konaní vo svojich výrokových častiach (vzhľadom k predmetu konania daného návrhom navrhovateľky) neuvádzali skončenie pracovného pomeru navrhovateľky dňa 30.4.1990.

Vzhľadom k úspechu odporcu v odvolacom konaní mu vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania, ktorého procesného práva sa však výslovne vzdal, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.